

INVAȚĂMÎNTUL SUPERIOR – PROMOTOR AL ACHIZIȚIILOR DURABILE

Natalia GAVRILAȘ,
ORCID ID: 0000-0002-2788-7065
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 378:336.25:502.131.1

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7388910>

Abstract: *This paper analyzes the importance of higher education in reaching the goal of sustainable procurement, one of indicators of sustainable development. Through education, consumers can understand the real impact of their purchases on environment, society and economy, their contribution to development a sustainable future, to saving public money and resources. Universities have a crucial role in sharing good practices, preparing specialists in sustainable procurement, responsible for proper implementation of sustainable procurement policies.*

Keywords: higher education, sustainable procurement, sustainable development, higher education institutions, green universities.

Resursele naturale nu sunt inepuizabile, mediul înconjurător nu mai are puterea să ofere în totalitate siguranța biodiversității, ecosistemele își reduc tot mai mult capacitatea de regenerare, planeta zice clar ca așa nu se mai poate. Societatea nu mai poate continua în același ritm, satisfacerea necesităților, fără să mai țină cont de presiunea negativă ce o exercită asupra naturii. Confortul prezentei generații, nu trebuie să distrugă șansa generației viitoare de a-și crea propriul confort. Societatea trebuie să demonstreze respect față planetă, să se dezvolte economic în armonie cu natura, să-și regândească modul de consum și producție, astfel încât să dăuneze cât mai puțin.

În vederea asigurării unui viitor mai bun pentru generațiile următoare, în anul 2015, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), a adoptat la New York Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă, care a fost ulterior contextualizată atât de Uniunea Europeană (UE) cât și de țările din afara ei. În componența celor 17 obiective ale Agendei, structurate pe dimensiunile dezvoltării durabile: mediu, social și economic, se regăsește obiectivul numărul 12- **CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE**, axat pe susținerea unor tipare de consum și producție durabilă. În componența sa sunt incluse 8 ținte, orientate spre generarea beneficiilor și reducerea efectelor nocive asupra mediului, prin implementarea mecanismelor mai eficiente în gestionarea riscurilor asupra naturii.

Promovarea achizițiilor durabile, una din țintele obiectivului, vine să susțină protejarea și sporirea bunăstării mediului prin implementarea unor modele de consum și producție durabile, mult mai prietenoase cu natura.

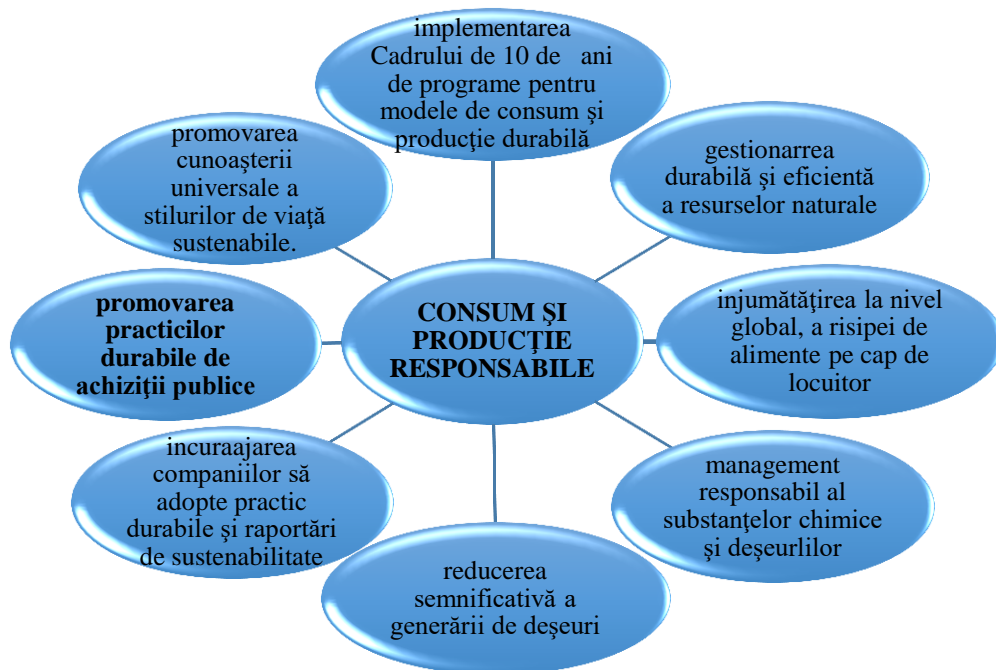

Figura 1. Țintele incluse în obiectivului 12 al dezvoltării durabile „CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ”

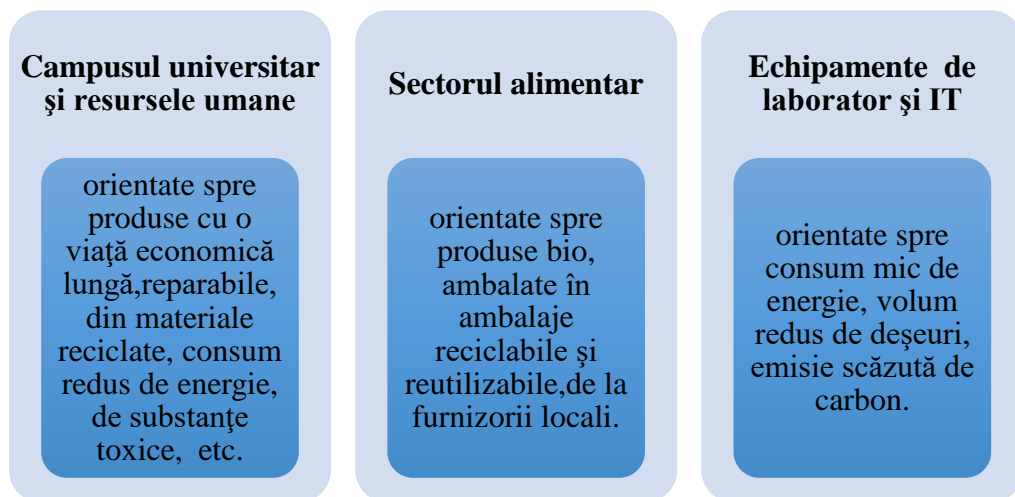
Sursa: elaborat de autor în baza [2]

Achiziționarea durabilă de bunuri, servicii și lucrări trebuie să urmărească obținerea schimbărilor pozitive nu doar pe termen scurt, ci și pe termen mediu și lung, asupra dezvoltării societății, economiei și mediului înconjurător. Astfel achizițiile durabile reprezintă adoptarea și integrarea principiilor sustenabilității în procesele de achiziții.

Un mare promotor al achizițiilor durabile este mediul învățământului superior, care în contextul dezvoltării durabile tinde să transforme instituțiile superioare de învățământ, în adevărate instituții verzi, prin dezvoltarea și implementarea programelor axate pe principiile durabilității, precum și integrarea acestora în strategia organizațională.

Contribuția învățământului superior în promovarea consumului durabil este incontestabilă, în primul rând prin diseminarea bunelor practici, consumatorul este educat de a utiliza cât mai eficient resursele naturale, de a reduce risipa, de a recicla și reutiliza deșeurile. De asemenea este încurajat de a achiziționa produse cu un impact negativ cât mai mic asupra mediului, de a evalua produsul, bunul sau serviciul nu doar după cost, dar și după amabalaj, ciclu de viață, eficiență. Nu în ultimul rând, este ajutat să devină mult mai

responsabil, capabil să facă diferența, dar și să regândească achizițiile inutile, focusându-se spre achiziții regenerabile. Ariile cuprinse de achizițiile durabile din cadrul universităților includ cele mai importante sectoare:

Figura 2. Sectoarele cuprinse de achizițiile durabile în spațiul universitar

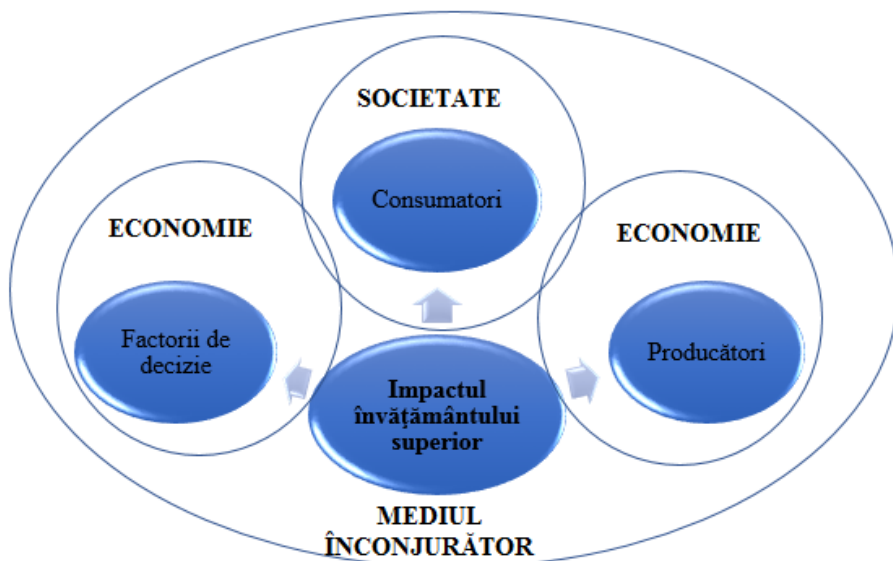
Sursa: elaborat de autor

Prin implementarea achizițiilor durabile în mediul universitar, instituțiile de învățământ superior, promovează conștientizarea și evaluarea durabilă în rândul furnizorilor, contribuind astfel indirect la dezvoltarea companiilor durabile, prin provocarea acestora de a deveni mai inovatoare, mai performante. Includerea criteriilor de durabilitate, la evaluarea ofertelor de la potențialii furnizori, companiile sunt orientate și încurajate spre producerea bunurilor și serviciilor care ar reduce spectrul de impact asupra mediului, societății și economiei. De asemenea, sunt stimulate de a intensifica parteneriatele, contribuind și la dezvoltarea concurenței între companii atât la nivel național cât și nivel mondial.

Asumându-și statutul de universități verzi, învățământul superior devine factorul cheie în instruirea specialiștilor în achiziții durabile, în dezvoltarea afacerilor durabile și nu în ultimul rând, în dezvoltarea politicilor durabile. Conlucrarea acestor trei categorii de actori și existența unei sinergii, contribuie la crearea, dezvoltarea și implementarea corectă a documentelor de politici durabile, cu indicatori reali de măsurare a gradului de realizare, raportați la situația reală. De asemenea, oferă transparența, care de multe ori lipsește, precum și posibilitatea de a economisi resursele și banii publici.

Învățământul superior reprezintă nu doar o platformă de realizare a obiectivelor de sustenabilitate, ci și una de promovare și debut în evoluția tuturor celor implicați în dezvoltarea durabilă a unei țări.

Învățământul superior influențează pozitiv reprezentanții mediului economic și social, contribuind la eliminarea barierilor de comunicare, determină înțelegerea mutuală și conlucrarea întru susținerea și protecția mediului înconjurător.

Figura 3. Impactul învățământului superior asupra celor trei dimensiuni prin prisma actorilor implicați în achiziții durabile

Sursa: elaborată de autor

În concluzie, putem menționa că instituțiile de învățământ superior reprezintă un adevărat promotor al achizițiilor durabile, care pot fi considerate instrument important în realizarea obiectivelor Agendei 2030. Asumarea angajamentului privind achizițiile durabile a bunurilor și serviciilor de către toți actorii implicați în activitatea economică, demonstrează responsabilitatea fiecăruia de a contribui la îmbunătățirea și amplificarea procesului de consum și producție durabilă.

Referințe bibliografice:

1. Țâmbaliuc N. Gușuvati A. Dezvoltarea durabilă în învățământul superior. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789.1/172/Timbaliuc_N_Gusuvati_A_%20ec_2021_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y, accesat la 10.05.2022
2. <https://ambadasustenabilitatii.ro/consum-si-productie-responsabile/>, accesat la 10.05.2022

3. https://u-mob.eu/wp-content/uploads/2020/09/green_procurement.pdf, accesat la 11.05.2022
4. <https://www.cu.edu/psc/procurement/sustainability/cu-sustainable-purchasing>, accesat la 11.05.2022